

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quoad professionem Religiosam. parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

alii conjuges post consummatum Matrimonium, de qua re mox c. 4.

Expectari igitur debet, si forte evanescat spes reconciliationis, hac enim evolante, poterunt dicti conjuges eligere novum vitæ statum, eo proportionaliter modo, quo supra definitum est.

2. Quoad secundum Effectum sit hæc Regula. Conjux ille, qui alias obligatus erat, debet dotem, & alimenta subministrare ei, qui culpam non dedit separationi, non debet ei, qui culpam dedit, quæ Regula satis explicata manet ex prædictis, advertendo tamen, tum in his causis, tum in præcedentibus intelligi semper pro tempore, quo actualiter legitime perseverat separatio.

a Pont. kb. 3. Pontius *n* censet, quando Divortium est factum ob sævitiam uxoris, ipsam non obligari ad restituendam dotem viro innocenti. Ratio est, inquit, quia amissio dotis solum est adnexa delicto adulterii, vel occisionis Mariti, non autem aliis delictis.

b Castrop. 4. Sed contra meritò se opponit Castropalaus; *b* Nam in Sacro Textu, cuicumque delicto, ex quo Divortium fit, seu mutua cohabitatio solvitur (sanè pro tempore quo ut modo dixi, legitime durat solutio) amissio dotis adnectitur.

5. Quoad tertium Effectum, idem dico, quod modo indicavi paragr. 8. n. 21.

C A P U T IV.

Occasione prædictorum quærimus, qua ratione Conjuges post consummatum Matrimonium valeant communi consensu mutationem status assumere.

1. **H**actenus declaravimus, quando nam in casu delicti alterius conjugis possit alter novum vitæ statum suscipere. In præsentia verò quærimus, quid extra casum delicti.

2. Et quidem, quod mutuo consensu valeant conjuges, etiam post consummatum Matrimonium se separare, & vitam cœlibem agere, & certum est, & multi Sancti Veteres nos suo exemplo docuerunt. Verum id à conjugibus, præsertim, si sint Juvenes, esse cum magna prudentia, immò, & longa experientia

sue continentie præstandum, non est hic, nisi serio monendum. Legatur Sanchez, & alique.

3. Jam verò discutiamus per singulos illos vitæ status supra memoratos. Professionem Religiosam, Ordinis Sacri susceptionem, simplicis Voti Castitatis emissionem.

§. I.

Quoad Professionem Religiosam sine licentia Conjugs.

1. **N**ec licitè, nec validè conjux sine expressa licentia alterius professionem in Religione emitit: prorsus sicut servus, Domino non consentiente. Si tamen sine prædicta licentia emitat; poterit omnino ab altero conjuge repeti, immo ipsemet, relicta Religione, poterit propria auctoritate (gravi scandalo semper prudenter amoto) ad conjugem reverti, & ad hanc reversionem sanè obligabitur, etiam si conjux alterius ingressui non consentiens, nequam positivè revocet. Ratio est, quia ex una parte id requirit justitia debita conjugi, & ex alia professio fuit *d* nulla: esto Pontius *e* teneat, sine licentia Judicis, causæque discussione non posse hunc professum Religionem deserere.

2. Licentia *f* autem debet liberè data esse à conjuge, Quare coacta, vel dolo, vel metu extorta non sufficit ad validitatem Professionis.

3. Inquires. Conjux sine licentia alterius factus Professus, si deinde redeat ad uxorem, obligaturne Primò, servare Castitatem, quantum potest, v. g. non petendo debitum. Secundò, obligaturne, mortua uxore, redire ad Religionem?

4. Respondeo ad primum. Si professio nem emittens habuit expressum animum Castitatem vovendi, etiam si ad sæculum rediret, certum est, obligari ad servandam quantum potest, Castitatem, & consequenter ad non petendum debitum, nam ad satisfaciendum uxori, satis est, si reddat. Si verò hunc animum expressum non habuit, non obligabitur, quia ex communi more emittendi professionem semper intelligit profitens, vovere Castitatem statui Religioso annexam. Quod si Pontifex in Sacro Textu dicit, hunc conjugem teneri ad id, quod

quod potest , id dicit , tum ex quadam præsumptione , quod conjugatus animam habuerit servandi Castitatem , etiam extra Religionem , tum , ut conjugii proponat id , quod tutius est . Ita Pontius , a idemque tenet in simili de professione ex alio capite nulla , Bordonus , b licet Sanch. e aliique strictius loquantur , quibus adde Dianam . d

5. Ad secundum respondeo , certum esse , e non obligari , neque ad illam Religionem , ubi professus fuerat , redire , neque aliam suscipere , nisi forte ad aliquod ex his se obligare expressè intenderit .

Atque hæc de Professione nuncupata sine licentia conjugis ; sequitur , ut dicamus de eadem ex alterius consensu .

Quod eandem , cum licentia Conjugis .

6. Professo validam esse eam professionem , & præscindendo ab alio inconveniente , per se licitam , omnes docemus . Sed , quia tunc vinculum Matrimonii non dissolvitur , idèd , si cognosceret vir professus uxorem suam , etiam professam , peccaret quidem contra Votum , non verò contra f Justitiam , quia adhuc illa sua est , si evolaverunt ad Religionem Matrimonio consummato .

7 Est autem advertendum id , quod Sacri Canones statuunt g circa hanc professionem , ut scilicet neuter conjugum possit Religionem ingredi , nisi uterque ingrediatur . Et Religionem quidem Sancti Joannis sufficere , & sic usu servari , docet h Pontius , contra Sanch. id negantem . Additur tamen in prædictis Textibus , tunc nihilominus virum posse , ut etiam uxorem (quidquid in contrarium dicat de uxore Hurtadus , contra quem agit Castropalaus i) Religionem ingredi , remanente altero conjugè in sæculo , quando concurrunt tria .

8. Primo , Ut conjux relictus in sæculo sit senex : Senex autem ad hunc effectum ordinariè erit , si mas sit sexaginta annorum , femina quinquaginta , quando jam non solent amplius apertè esse ad generandum . Cæterum in casibus particularibus poterit Episcopus , spectata conjugum valetudine , robore , modo vivendi , arbitrari adesse , vel abesse debitam senectutem .

9. Secundò , Ut ejusmodi conjux relin-

quendus in sæculo non sit suspectus de incontinentia .

10. Tertio ut idem emittat Votum Castitatis , quod certè Votum simplex erit , adeoque , si post mortem alterius conjugis aliud Matrimonium (utique illicitè) contrahat , contrahet validè , & impetrata dispensatione Voti , etiam licitè .

11. Nonnulli , præter licentiam alterius conjugis , requirunt licentiam Episcopi saltem , ut licitè assumatur dicta professio : Et sanè , tametsi de rigore juris hæc non requiratur , ut , expendendo Textus , prosequitur Castropalaus , k nihilominus ex consuetudine , ut idem ibidem habet , jam necessaria est ejusmodi licentia ad licitam admissionem & ita usus obtinuit .

k Castrop. lo. cit. n. 11.

12. Inquires . Quid , si eveniat casus , ut , proficente uno ex conjugibus , alter , qui dedit licentiam , nolit deinde ingredi Religionem , si juvenis est , & , si , Senex , non vult Votum Castitatis emittere ?

13. Respondeo , tunc Professio illius , qui ad Religionem transit , est quidem valida , quia , si præcessit alterius liber consensus , satis fuit legitime suscepta ; sed tamen relictus in sæculo ad Religionem , vel Votum persuaderi posset , cogi non posset , quia Religio , & Votum ex propria voluntate , non verò ex aliena sunt suscipienda . Immo in hoc casu , si incontinentiæ periculum , uxorem v. g. premeret , debet Episcopus conjugem , quamvis Professum uxori periclitanti restituere (nam ex se exire à Religionem nequit , quia , ut dictum est , fuit valida professio) licet , uxore deinde mortua , vel Votum Castitatis emitte , obligetur dictus Professus ad suam Religionem reverti . l

14. Quæres . Ille relictus in sæculo , peccabitne nolens ingredi Religionem , vel Votum Castitatis emittere ?

l Sanc. l. 7. matr. d. 33 n. 14. & 15 Pont. l. 9 c. 12. aliq.

Respondeo . Si gravi causa non moveatur , (sic puto) graviter peccabit , tum , quia contra Sacros Canones agit , tum quia Religionem , pro qua dedit licentiam , illud damnus affert , quod modo m diximus , nempe obligationem restituendi conjugem , &c .

m Sup. c. 3. §. 8. nu. 6.

15. Si relicta in sæculo voveat tandem Castitatem , non poterit amplius revocare ad se Professum , quia per licentiam , quam dedit ut suus conjux profiteretur , concessit illi , ut pot-

set, immò, ut deberet non petere debitum: per Votum autem, quod ipsa emisit Castitatis, non potest ipsa petere: ergo ad quid inserviret illa revocatio? Ita discurrit Pontius; *a* & consequenter vides, Professum, si quando restitueretur uxori in casu dicto num. 13. posse quidem reddere debitum, at, quia verè est Professus, debet, *b* quando potest, suum Votum servare, atque aded, nisi ipsi dispense- tur à Summo Pontifice, petere debitum non valebit.

a Pont. l. c. num. 5.

b Pont. l. c. num. 4.

§. II.

Quoad Ordines Sacros sine consensu conjugis.

1. Quamvis certissimum sit, validè Sacris Ordinibus initiari conjugatum in vita uxore, semper tamen mortaliter illicitè. Idque verum est, sive post Matrimonium consummatum, sive etiam post solum Ratum; Ratum enim dat dumtaxat facultatem ad professionem emittendam, non vero ad Ordines Sacros suscipiendos, ut supra suo loco vidimus.

2. Hinc fit, ut sic ordinatus possit revocari à sua uxore, possitque ipse revocationi assentiri, & reddere debitum, sed, quia Ordini Sacro annexum est Votum, seu Præceptum servandæ Castitatis, petere non poterit, ut in simili nu. 16. dictum est, & hic notat Pon-

c Pont. d. l.

9. c. 13. n. 3

3. Quid si non revocetur?

Respondeo. Tunc non tenebitur quidem ex se redire ad illam. Ordo enim validus merito id concedere debet, (ut advertit Castropalaus *d*) possit tamen si vellet, ut diximus numero quarto de professo, uxore non consentiente; par enim est ratio. Quamvis enim illa professio fuerit nula, Ordo vero hic sit validus; tamen obligatio reddendi debitum uxori est eadem, & ex alia parte Ordo Sacer non pugnat ex se cum Matrimonio, nisi ratione Voti Castitatis ipsi Ordini adnexi. Si ergo Voto Professionis non obstante, potest in illo casu ex se redire, potest redire, & ordinatus, cui nihil obstat, nisi idem Votum Castitatis. *e*

e Cast. l. c.

contra nō-

nullos ci-

tatos à

Sanc. l. 7.

mat. d. 4.

n. 5.

4. Denique adverte, si conjugatus, etiam Matrimonio non consummato, ad Ordinem Sacrum (non ergo, si ad Minores) ascendat

sine uxoris expressa licentia, in suspensionem, seu irregularitatem incurrere ex Jure. Undè, neque in suscepto Ordine ministrare, neque ad Superiores promoveri neque Beneficium, vel officium Ecclesiasticum obtinere poterit.

Quoad eosdem Ordines cum consensu conjugis.

5. Hactenus de susceptione Sacrorum Ordinum sine consensu Conjugis, quid, Juris cum ejusdem consensu?

Assero, posse eos suscipi cum dicto consensu, sed cum similibus conditionibus explicatis à num. octavo. Nempe, ut uxor prius Religionem profiteatur, aut, si sit Senex, & de incontinentia non sit suspecta, Castitatis Votum simplex emittat.

6. Scio, Gasp. *g* Hurtadum docere contra Sanchez, ut vir ad Sacros Ordines promoveri possit, sufficere, si uxor manens in sæculo Castitatem voveat, liberetque per suam licentiam dictum virum ab obligatione tori, & cohabitationis, nec requiri, ut uxor profiteatur, quia, (inquit) in cap. Conjugatus de convers. conjug. Professio uxoris non requiritur.

7. Verum pro Sanchez pugnat Castropalaus; *b* Faterur enim, veram esse sententiam Hurtadi in rigore juris, sed jam ex vi consuetudinis, nullum nunc conjugatum permitti initiari Sacris, nisi prius uxor profiteatur, vel, si sit vetula, Castitatem voveat. Nota autem (ut colligo ex Castropalao, *i*) debere accedere licentiam etiam Episcopi, si non ex rigore Juris, certè ex consuetudine, ut in simili diximus numero undecimo.

8. Quando autem, modo dicto, remanet Voto constricta uxor in sæculo, admonent Doctores cum Sanchez, *k* non posse ipsam cum suo conjugate Ordinato manere in eodem cubiculo, ut habetur Cap. Episcopus dist. 77. 6. 5. 11. immò prudens consilium tradunt esse, ut *l* n. 11. nè in eadem quidem domo habitet, ad vitandam scilicet incontinentiæ suspicionem.

9. Præterea hoc uxoris Votum Castitatis, licet sit simplex; tamen habet hoc peculiare, ut, si ipsa post mortem sui conjugis jam Ordinati contrahat novum matrimonium, invalidè contrahat.

Ratio,